

Rathens

dragma dragme numus est hoc dragma
dragmatis quarta pars est stateris, quod
est octaua pars vnicie. Itē hoc drama dra-
matis genus est carminis. Cum pietate, i
cum religione fidei et cultu dei.

Capitulum xiiij
Magister id est cumulū sive coadunati-
onem, hic aggestus quarte declinationis,
ab aggero aggeris quod est accumulare et
adunare. In preceps due partes sunt id ē
in precipitum. Ut erent id est timerent.
Admoueret id est applicaret. Huiusmodi est
experientia sive noticia, masculi generis et
quarte declinationis. Impingebatur id
est impellebatur. Herbisuris media corre-
tus datus id est placavit sive pacificauit.

Capitulum xvij
Tallos id est vasa offertoria, hic tallus
tallii. Factus id est inueniens sive adept⁹
et consecutus, adiectuum est, a nanciscor-
nancisceris quod est cōsequi acquirere in-
uenire. Clades id est pestilentias, hec cla-
des cladi. Annuerit id est cōsentire. Bel-
le id est sedes, feminini generis. Conster-
nabatur id est deficiebat animo pre dolo-
re, deponens est. Ferocius id est durius et
immansuetus. Petrit id est percussit. Sau-
tius id est vulneratus, adiectuum est. Pre-
ruptam id est altam. Velociter id est cru-
deliter.

Capitulum xx.
Acceruit id est vocavit, quarte coniu-
gationis. Euidens media correpta. Si
quidem due partes sunt. Alternis id est p-
vicissitudinem comutatis, alternus alter-
na alternum. Exactus id est iniuste et im-
portune petitus, ab exigeo exigis exegi qđ
est expellere perficere iniuste petere, diui-
dere, simpliciter petere. Exigit expellit
excorquer perficit atqđ. Dividit et repetit
simpliciter ve petit.

Super prologo in euangelia.

Beatissimo pa-
pedamaso r̄c. Imbibit media
correpta tam in preterito qđ in
presenti. i. intus bibit vel attrahit. Sacrile-
gium, i. sacre rei furem, adiectuum est, et
ponitur aliquando pro scelerato, pro blas-
ficio, pro facinoroso. Peruenit media
produ. Tramites media correpta, i. deri-
uationes aquarū, hic tramites propriæ
est via qua et transuersa p agrum. Presa-

ciuncula id est parua presatio, i. prologus
ollicer, i. promittit. Amoniū, i. virum
sic dictum, bic amonius nū. Hincid est
hoc. Inoleuit, i. crevit et assuevit, inoleo
les me, correpta. In eadem media produ-
cta in ablativo. Unum e quatuor, i. volu-
men sive librū et quatuor euangelij com-
pilatū. Canones, i. regulas distinctiūas,
hic canon onis, media correpta. Longe-
ries, i. collectio. Scieris media correpta
prosciueris.

Super alio prologo.

Diles fuisse
qui r̄c. Monia quidem sic
una pars corripit penulti, i.
quia vel ergo. Hereseon est
genitiuus pluralis, heresis sis, vel herese-
os. Impresentariū aduerbiū temporis
vel loci, i. in presenti tēpore vel loco. Da-
mule, i. capre silvestres, semi, generis me,
correpta. Dinnulo, i. filio cerue, masculi
ni generis media correpta. Uebitur, i. por-
tatur, vebo his, et vebor heris. Contexis
id est coordinatur, contexoris, contexor
contereris. Exorsus est, i. incepit, exordi-
or diris, exorsus sum, vel exorditus sum:
Prefigurat penul. producta. Apocrifū
i. scriptorū dubiorum et incertoū apocri-
fus fa. sum. Menias mediaprodu. i. fabu-
las, menias, vel cantilene sunt que fiunt
in mortuis, vel que fiunt super paruulos
in cunabulis vagientes.

Super argumento in matheum.

Mathens er illi
da r̄c. Expetunt me, cor, i. req-
runt et volunt, expetto petis. Ar-
gumenti id est prologi istius, nen. ge.
Sup euangelio Mathei. **Lapi.** i.

Iber genera-
tionis iesu christi filij dauid r̄c
Abiam me, pdū, et sic similia.
Traducere, i. propalare sive diffamare, xl
traducere, i. ad domū suā ducere, traduce-
re est trans vel ultra ducere et pdit n̄ et scū
hoc verbo duco ducis, v. Trans in cōpo-
sitū nil deperit integratīs. Transtrā-
cio traduco trado remotis, i. exceptis Ale-
xander nequā, v. Ad tua cū ducis, spōsūz
traducis eandē, vel quia diffamat hoc id
traducere signat.

Foliū. LXXVII

Capitulum .ii.

Vagi nō malefici sed sapientes intelligunt quos greci phos, pse magos, iudei scribas, latini vocati magistros, ma. ge. est. **T**enim? in pterito et in presenti pot pferri, sed melius in presenti me, pdu. **S**ciscitabatur, i. in querebat vel inuestigabat, sciscitor aris me, cor. **A**bimat, i. spacio duorum annorum, bis cōponit cū ann? **I**ninde bimat, ma. mū. q hēt duos annos. **I**nde bimat, me, pdu, ma. ge. et q̄rte dedi. **I**llō vltima acu aduerbiū loci. **H**ecessit, i. diuertit, se cedo dis secessi. **C**apitulum. iii.

Locustūlūt minuta aialia mūda fī legē, quibz in deserto iudee pastus est. **J**ohannes fe. ge. hec locusta quasi lōga hasta. **D**e silvestre, scilicet de truncis arborum. **V**iperarū, i. serpentiū qui dicuntur vipere me, cor, i. vi parientes, nā catuli nō expectātes maturitatē ortus lacerat ventrē et matrē perimut, masculus semē imittit p̄ os fēmine, et semina furēs libidinem p̄cidit caput eius, et sic femina pariēdo, masculus generādo moriunt, v. **L**ōcipiens morte pariteq̄ vypera sorte, **H**epa suo more mortiens paritet coit ore. **I**gni et igne in ablativo. **V**entilabru, i. pala. **C**apitulum. iv.

Pinnaculū, i. templi fastigiū, a pinna quod est summitas cuiuslibet rei et maxime templorū et muroꝝ, vnde pinna dicit quod supereminet in dorso piscis, et inde pinnula diminutiū. **G**athana me, cor. **C**ontinuo, i. statim. **L**anguore, i. infirmitate prolīca. **L**unaticos quos dyabolus veat fī lunā. **D**edecapoli, i. de ciuitate q̄ erat caput decē ciuitatū hec decapolis lis, velleos. **C**apitulum. v.

Euanuerit, i. vanū faciū fuerit vel iutile euaneo nes, nui, sine supino me, pducta. **S**allieſ impsonale, i. in q̄ fiet sallitio, vel passiuū, i. in q̄ condicet vel expēdetur ipm sal, sallio lis liui, sallitū, et sallo lis sallis saliere salsum p̄ codē, i. sale condire, sed salio lis, saliū salui v̄l salui saltū, i. saltare. **P**sal lo lis li, sine supino, i. cantare, v. **S**allio sallo cubū, salio pede, cātico psallo. **S**allio saltū dat, salsum sallo supinū. **D**at sallo saltū, sed psallo pro cano nullū. **S**ub modio, i. sub tali vase, hic modi dīj. **J**ota minor littera ceteris neu. gene, et inde cli. **A**pex est ipsius literae minima in summitate p̄ticula ma. ge. **I**c apex dicit gene raliter summicas cuiuslibet rei, dicit etiaz

litera q̄ in frontispicis' muroꝝ scribit, et q̄ liber litera dicit apex. **R**acha interiectio ē affectū ostēdens indignatū, vel racha, i. vanus vel vanitas seu absq̄ cerebro, aut signū subsannationis est. **Q**uadrantē, i. numū q̄ hēt duo minuta, vel q̄drās est q̄rta ps numī v̄l libre. **I**cē est quarta ps dici naturalis, cē i. ei vero est q̄rita ps cuiuslibz rei diuise in quorū pres eqles, mas. ge. est. **D**echaberis, i. adulteraberis prime coniū, deponēs est. **A**bst te, i. ate. **A**bscide me pro, absido dis, ex abs et cedo. **A**ngaria uerit, i. cōpulerit, angario as, i. cōpellere iuste exigere, angariam facere, angaria est cōpulsio vel iniusta etactio, hic angari, i. pedellus cōpulsor iniust et eractor. **M**utuo vult dā tem, sed mutuor accipientē, **E**thnici me, cor, i. gentiles ab ethnōs qd est ḡes, adiec, est. **A**llioqñ pe, pdu. **C**apitulum. vi

Yopocrite, i. factores, simulatores, rep̄sentatores aliaꝝ psonaz q̄b sunt, ab ypos qd est sub, et crīsis quod est aurū, q̄si hūs aliaꝝ qd sub auro cōis ge, et prime decli, pe, pd. **E**xterminat pe, cor, i. extra terminos hūa ne conditionis abducit, i. deuenustāt, est aut exterminare terminū auferre, exculē facere quasi extra terminos ponere et ejcere demoliri et dissipare prime coniū, et est ac tū. **H**ec ergo ḡinis, penul, cor, in obli quis est viciū quod viciat metalla, fe, ge, ē. **D**emolit penul, produ, i. destruit et consuit, deponēs est quarte cōiū. **M**āmone me, cor, i. diuitijs māmona ne, fe, g, nā lingua sira māmona est nomē diuitiarū, sed māmon est nomen demonis qui temptat de diuitijs. **I**nde māmona qd pot esse se mininū, sed masculinū ponif iluca. **D**agis pluris, i. multo pluris p̄cti vel extimationis, et sic cōpatiū magis ponif, p multo. **N**ent, i. filiā, neo nec net necum. **Q**uāto magis due p̄tes. **A**dīciēt, i. apponēt, adīcio cis, ieci. **C**apitulum. vii

Remētēt, i. remēsurabit, i. de, remētēt or tiris, titus vel remēsus suz. **T**rabs vel trabes bis fe, ge, ē. **D**e tribulis me, cor, i. de herbis spinosis mas, ge. **Q**uam, i. vals de angusta. **C**apitulum. viii.

Alio p alij. **R**ecubēt, i. epulabunt, recub bo bis bui bitū, pe, cor, i. supi. **P**er p̄ceps me, pdu, si est vna ps, sed si sunt due p̄tes h̄nt duos accentus. **C**apitulum. ix.

Aheloneo penul, pdu, et neu, ge, i. in il

Rathenus

lo loco vbi merces nauium et nautarum emolumenta redduntur, thelon grece dicit tributum latine. Unde thelonium dicit tributum et est locus vbi exigitur tributum. Inde thelonarius dicit qui colligit tributum. v. Quando canopea lego, mausolea tropheo. Et thelonica fore noia testor. Alchea id est greca. Non est opus necessarius ois ge, in nominativo accusativo et vocativo, et est in decli, sed opus peris, p labore neu. ge, est remissuram, i. iuncturam, a committit tis, qd est simul mittere et coniungere. Rudis id est noui, nondum curati p multa lotione, adiectionum est ter, decli. Imbricata, i. extremitate, Tibicines, i. tibijs canentes, hic et hec tibicen me, pdu, sed tibicen me, correpta.

Lapitulum **vii**
Scariothiis penul, cor. Si quidem due partes sunt. Afficiet, i. affliger. Asse id est obolo, hicas assis, v. As obolus podus as est possessio tota. Venevit, i. redundunt veno nis, veniui quarte coniu, et neutrū passuum. Inuenit me, cor. **L**api. **xii**

Persara, i. p blada, hoc satuti, a sero ris seu satu. Violat me, cor. Si licet due partes sunt. Peruenit in pterito. Inuenit in presenti. Scopis, i. instrumentis ad purgandū domū, hec scopula pe. **L**api. **xvii**

Neqñ me, cor, in prosa. Lotione, i. statim. Suffocat me, pdu, i. stragulat, ex sub et fance. Zizania, i. lolia, pluraliter hec zizania orū, penul, cor, sed zizanie nie, fe, g, et pe, pd, est discordia, v. Zizania, sed plura zizania dicas. Paterfamilias genitius, grecus acuit ultima ex nominativo latino et genitivo greco cōponit. Ut rati me pd in prosa. Hinapis me, pdu, fe, ge, e. Hatis, i. mēsuris sic dicit, hoc satu, Edisse re, i. expone, edissero ris, rui. Hagene me, pdu, i. reti piscatorio fe, ge. **L**ap. **xviii**

Tetracha, i. princeps q̄rte ptis, a tetra quod est quor et archos qd est p̄nceps mai scu, ge, et prime decli. Natalis, i. nativitas hoc natale lis, et h̄ natalis lis, in eodē sensu. Inde nataliccia, ciu, Herodias pe, pdu, sed herodiadis in ḡto pd, an penul, In disco, i. in vase rotundo desup valde exteso, i. scutella sic dicta, mas, g. Unde das piser or discofer, i. ferēs discū. Lophinos me, cor, h̄ cophin, iii, ex virgultis factus apertus mūdare stercoraz et terrā portare. Quar ta vigilia. Prima ē oticinū in q̄oēs vigi lat, scda ē in tēpestū i q̄ adolescentes, tertia

est gallicinū in q̄ viri, q̄rta ē an lucanū in q̄ senes. dñs autē distixit, sero, an media nocte an gallicatū, an mane. Fantasma, i. ap partitio dubia, hoc fantasma tis pe, corre, Uel p saltē.

Lapitulum **xv**
Loinqnat pe, cor, Edillere, i. expone, Edissero ris, ter, piu. In secessum, i. iegationē qn̄ veter purgat mas, ge, et q̄rte decli, a secedo dis, cessi. **L**api. **xvi**

Rutilat me, cor, i. rubet, Bariona vlti, acu, i. fili Jobana. Frindeme, cor, in psa. Bathana me, cor, Abneget me, cor, et sic nego gas, cū suis cōpo. Detrimētū i. dānu vel minoratio vel peioratio alicuius ius rei, a detero ris, triu, quod ē peiorare, neu, generis est. **L**apitulum **xvii**

Huonch, i. q̄dū, Hinapis me, pdu, fe, g. Didragma, i. denariū q̄ valet duos numeros visuales, hoc didragma atis, neu, ge, a dyo qd est duo, et dragma qd est num̄ certe quantitatis. Statere me, cor, v. Corripio statere fit lōga, statera statere, staterte ris masculi, g, bēt duo didragmata, v. Dat numeros didragma duos statere id duplicabit. **L**apitulum **xviii**

Quisputas me, cor, vna ps Aduocas me, cor, et sic voco casu suis cōpo. Dola asinaria q̄ cōmolū p misteriū asine. Expe dit, i. magis ei eligendū est me, cor, pusil lis, i. puulis. Adhibe, i. assume. Ethnicus, i. gentilis. Venudari pe, cor. Dissererit, i. ḡto et duo. Procidēs me, cor. **L**ap. **xix**. Digravit, i. trāsiuit. Sic licet due partes sunt. Non expedit, i. non est vtile vel securū. In regeneratiōe, i. resurrectiōe. Cetuplū adiec, ē substatiuatū. Nouissimi, i. ultimi

Lapitulum **xx**

Estus, i. caloris ma, g, et qr, decli, et ḡtū casus. Primus, i. dignior. **L**api. **xxi**. His op̄ bēt, i. h̄ indiget. Hingalis, i. asine domite v̄lugo assuete, adiec. Hasan na ultima acu, verbū est hebreū cōpositū ab osi qd est saluifica et anna interiectione depeccatis, quasi salua obsecro, v. Hignat osi salua sed depeccor anna figurat. Numularior, id, capsorū suemēsarioz vel nego ciator, mas, ge. Sici ē scde et qr, decli, et se, ge. Acciderūt id ē p̄cussērūt, cedo dis ceci di me, pdu, in pterito. Nonissime id est postremo. Verebūt, i. timebūt. Regnū dei, i. sc̄a scriptura p quā deus regit homines.

Ultilia id est aues. **L**api. **xxii**, in domo nutrice, sicut sūt capones et auce

Folium. LXXX

bic et hec altis, et hoc le, me, cor, ab alo
lis, lui, affectos, i, afflictos, ab afficeor ce
ris, **L**ū herodianis, i, cum militibz hero
dis adiec, est ab herode **L**esum, i, tributū
mas, ge, et q̄te decli, **N**umissima census, i,
numū qui p cēlo capitibz daf, fīm **I**so, nu
misima dicif q̄r noibz principū effigiebz si
gna, hoc numisma atis, **A**libet et nuben
tur, hic ponit nubo actiuū et passiuū, sed
bodie est neutrū passiuū, q̄r in l̄ra neutra
li gerit sensum passiuū. **L**api, xxiiij

Alligat me, cor, et sic ligo as, cum suis
cōpo, **V**ilata me, pdu, **P**hilateria, i, mē
branulas vel breuicellos, in quibus scri
ptra erat lex et seruabat, que pharisei defere
bātante pect, vel ante frontē vt viderent
religiosi, hoc philaterium a philare quod
est seruare et thorad quod ē lex, **S**imbrias
i, extremitates vestium, hec simbria brie,
Rabbi, i, magister, **L**ircuitis penul, pdu,
Proselitū pe, cor, i, ad fidē de paganismo
cōuersum, adiec, pōt esse, **I**nctum me, p
du, est herba quedā similis seniculo, **E**x
colātes, i, valde colātes, excola as, me, pro
du, **K**ulicē me, cor, i, zinzelā, **D**eforis me
cor, **A**fforis me, cor, **S**purcitia, i, imūdi
cia, a spucus ca, cum, **G**enimina, i, germi
na vel generationes, hoc genimē inis, pe
nultima cor. **C**apitulum xxiiij.

Pseudo pphete, i, falsi, pphe, **P**regnā
tibus nomē ē, hec pregnātis, fe, ge, **D**ie
me me, cor, **I**n penetralibz, i, in secretis et
in intimis locis, hoc penetral vel penetra
lelis, **I**summis celoz vsc ad terminos
coz, i, ab vna extremitate terre q̄ videt ce
lo coiungi vsc ad alia, **H**erfodi me, cor,
nisi in pterito et supino, **N**uisputas, i, q̄s
media correpta. **C**apitulum xxv

Euge, i, bene vale interieccio applaesi
tis, **N**umularijs, i, cōsporibz vel negocia
toribz ma, generis, **L**api, xxvi,

Atrū est magna edes siue ampla et spa
ciosa domus, cui addunct tres porticū exti
secus neu, ge, ē, **A**labastrū vnguēti, i, pixi
dē de alabastro q̄ ptinet vnguēti, **E**st aut
alabastrū gen, marmoris candidi et pluci
di varijs coloribz intercincti quod icorru
pta seruat vnguēta neu, gene, ē, **P**asca, i,
agnū pascalē, neu, ge, et ter, decli, q̄nq̄ in
uenit prime decli, cū sit neutrū, vt hoc pa
sca atis, et h̄ pasca sce, **A**zima, i, sincera pu
ra, azim, ma, mū, **L**alicitate, i, passio, **A**uz
fustibz, i, baculis, hec fustis stis, **I**n ecer

i, in eū iecerūt, in iūcio cis, ieci **E**xemit me
dia pdu, i, extraxit, eximo is, emi, **L**egio
nes, hēt enī legio sex milia sexcētos sexagi
tas ex se, ge, ē, **A**longe me, cor, i, prosa, **I**n
tro vl, acu, **C**ollaphis me, cor, et ma, ge, p
rie est pcessio colli, sicut alapa gene, **C**e
ciderūt, i, pcesserūt, cedo dis, cecidi me, p
ducta. **C**apitulum xxvij

Tu videris me, cor, cū videro ris, ifus
turo subiectū, vel poti, in pterito eiusdē
cum viderim ris, **C**orbonā vlti, acu, i, ga
zophilatiū, et interptat oblatio, q̄r ibi fua
banū oblata, **I**nitio me, cor, i, firmato Ap
preciati passiuū ē, s, xpi, **I**n signē, i, in ma
lo famosum, adiec, ter, decli, ē, **B**arrabas
me, cor, p duplex r et vnicū b, et hec ē cōis
lra, **Q**uidā p vnicū r et p duplex b me, cor,
quidā p vnicū r et p duplex b me, pdu, po
sitione, **B**arrabas p duplex r et vnicū b dici
tur fili, mḡri, s, p vnicū r et duplex b dici
filī p̄ris, **L**occineā, i, purpureā, **P**lecten
tes, i, inflectentes pnectendo, **D**espinis, i,
de iuncis marinis, **L**ireneū penul, pdu,
Angariauerūt id ē cōpulerunt prime con
iuga, verbum aciuū est, **V**ah est hic in
terieccio deridentis, **I**sa, xluij, est interies
ctio gaudentis, cū dicit, **V**ah vidi focum
calefactus sum, **V**elū neu, ge, i, cortina p̄
ciosa diuidēs sancta sanctorum a sanctis,
Alonge me, cor, in prosa, **S**indone, me,
corre, i, pāno vel amictorio lineo, sindon
onis fe, ge, et ter, declina, **M**agdalene ī no
minatiuo acuit vlti, sed q̄n est adiectiuū,
produ, penul, vt magdalēna, nū, **P**ost
parasceuēn, i, post sextā feriā, pasceue gre
ce pparatio dicit latine, **H**ic dicebat sexta
feria, q̄r tūc pparabat q̄ erāt necessaria p
sabbato, hec pasceue ues, ue, **C**la, xxvij

Vespē sabbati, i, nocte, et ponit fm q̄s
dā genituū huius nois vespa, pablatiuo
hoc vesperis, vel vesperis, vel vespare,
vel vesperūri, significant horā vespertinam
hi vespitorum, sunt psalmi, he vespēatū
sunt pulsationes campanarū, v. **V**esper
in a vel ī e v'l in um p̄predicas **R**itorum
catant, rerarū timpana pulsant, **I**n pma
sabbati, i, **S**ōnica, **S**abbatū dicit tota se
ptimana, dies septim, et q̄libet dies septis
mane, v. **E**bdomadas et postrema dies et
q̄libet esse, **S**abbata dicunt, si bene sa
cra legi, **A**uetē media producta, aue tau
te in imperatino.

Super prologo in **D**arcum,